

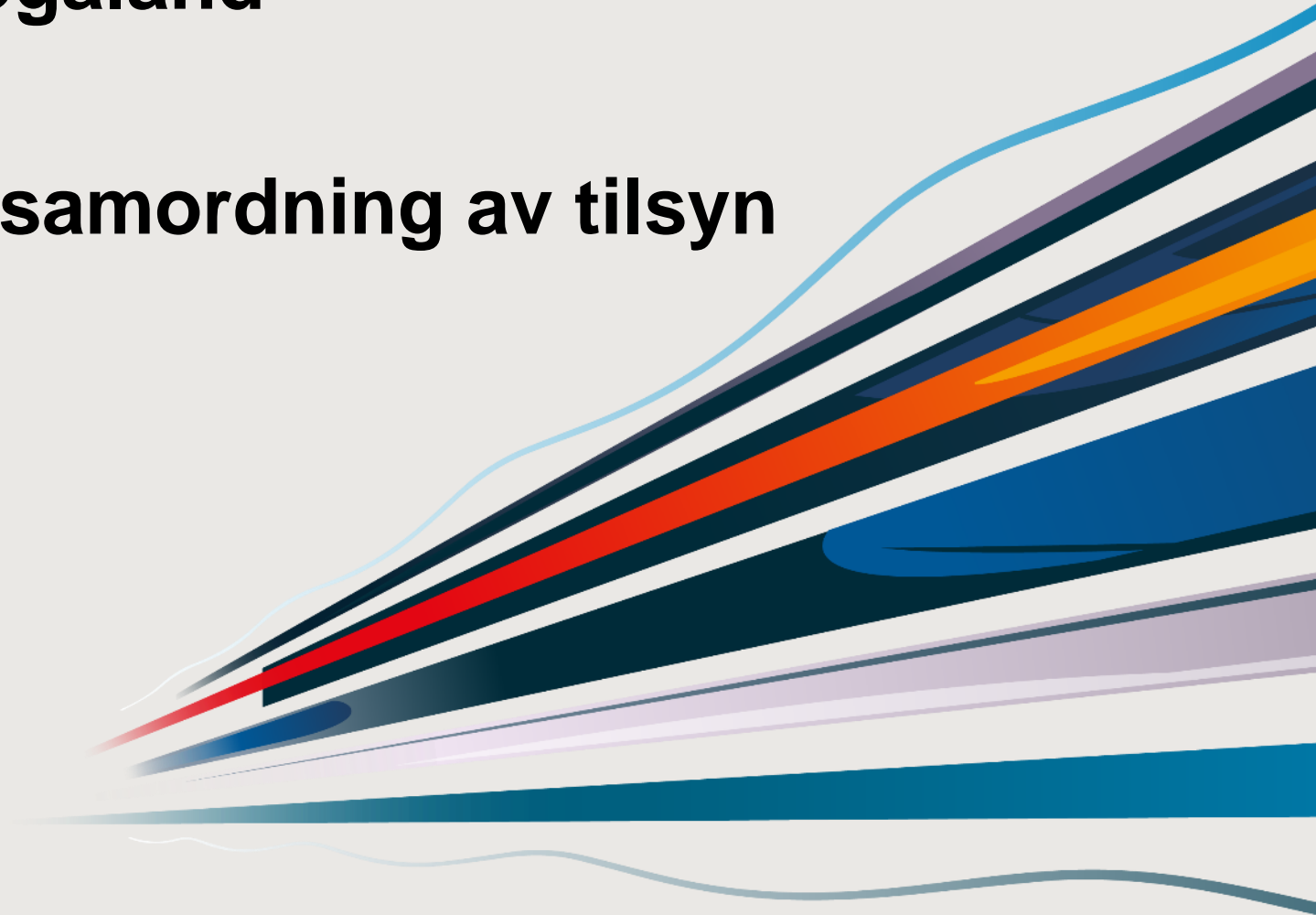
Kommunal- og
moderniseringsdepartementet

Tilsynskonferanse Rogaland

- **Ny kommunelov**
- **Arena for nasjonal samordning av tilsyn**

seniorrådgiver Ragnhild Spigseth

8. november 2018

En moderne lov

Grunnstammen
videreføres

Ny struktur

Klart språk

Storingsvedtak og veien videre

- Lov 22. juni 2018 nr. 83
- Siktemål: ikrafttredelse ved lokalvalg 2019
- "Overgangsbestemmelser" for bl.a. regler om økonomi, omdanning av § 27-styrer, internkontroll
- Forskrifter på høring 2018/2019
- Særlovsgjennomgang for regler om internkontroll
- Opplæringsprogram for kommunene
 - Foreløpig dato Rogaland: 22.mars

Formål

Formålet med loven er å fremme det kommunale og fylkeskommunale **selvstyret** og legge nødvendige **rammer** for det. Loven skal legge til rette for det lokale folkestyret og et sterkt og **representativt lokaldemokrati** med aktiv innbyggerdeltakelse.

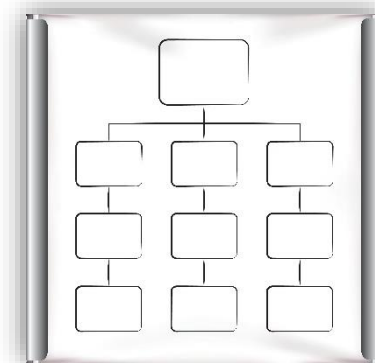
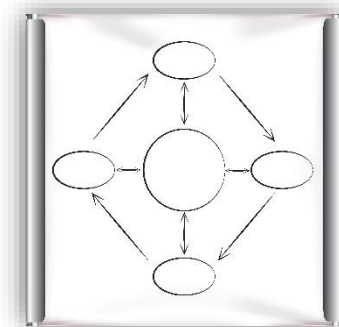
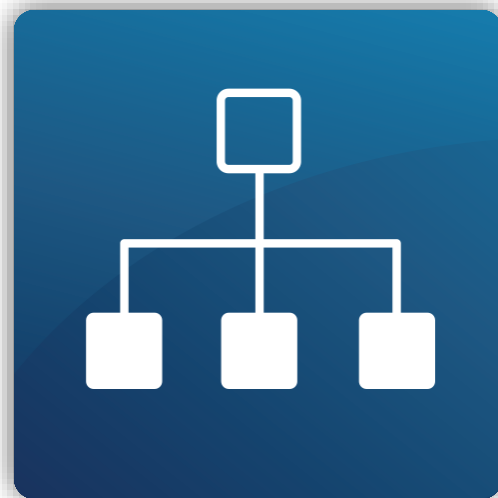
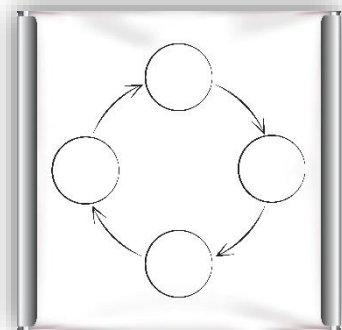
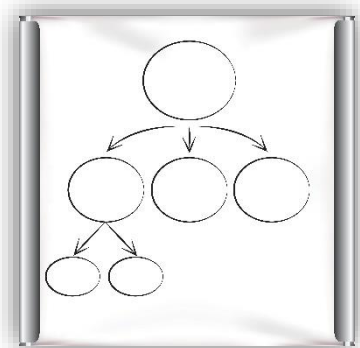
Loven skal legge til rette for at kommuner og fylkeskommuner kan yte **tjenester** og drive **samfunnsutvikling** til beste for innbyggerne. Loven skal også legge til rette for kommunenes og fylkeskommunenes utøvelse av offentlig **myndighet**. Videre skal loven bidra til at kommuner og fylkeskommuner er **effektive, tillitsskapende og bærekraftige**.

Lovfesting av det kommunale selvstyret

- Det kommunale selvstyret lovfestes i en egen bestemmelse
 - Norge inndelt i kommuner og fylkeskommuner med egen folkevalgt ledelse
 - Hver kommune er et eget rettssubjekt
 - Kommunene utøver sitt selvstyre innenfor nasjonale rammer. Begrensninger må ha hjemmel i lov.
- Prinsipper for nasjonale myndigheters forhold til det kommunale selvstyret
 - Det kommunale selvstyret bør ikke begrenses mer enn det som er nødvendig for å ivareta nasjonale mål.
 - Offentlige oppgaver bør fortrinnsvis legges til det forvaltningsnivået som er nærmest innbyggerne.
 - Innenfor rammene av nasjonal økonomisk politikk bør kommuner ha frie inntekter som gir økonomisk handlerom.

Kommuneloven gir kommunene organisasjonsfrihet

God styring og god kontroll

Kommunene leverer viktige velferdstjenester til alle

Kommunene har viktige oppgaver som myndighetsutøver

Kommunene har ansvaret for fellesskapets penger

Kommunestyret

Folkevalgt kontroll

Administrativ
kontroll

Kontrollutvalg

Kommunedirektør
Internkontroll

Revisjon

Styrket egenkontroll - de viktigste endringene

- Styrke kontrollutvalget
- Utvidelse av regnskapsrevisors ansvar og oppgaver
- Eierskapskontroll
- Eierskapsmelding
- Mer forvaltningsrevisjon
- Innsynsrett overfor private leverandører
- Ny og bedre internkontrollbestemmelse
- Rapport til kommunestyret om internkontroll og tilsyn

Styrke kontrollutvalget. Hva er nytt?

Minimum fem medlemmer.

Lederen kan ikke være medlem av samme parti eller gruppe som ordføreren.

Personer med sentrale verv eller stillinger i *kommunale selskaper*, *interkommunale politiske råd* og *kommunale oppgavefelleskap* kan ikke velges til utvalget.

Internkontroll

- Ny og mer omfattende bestemmelse om internkontroll som kan erstatte internkontrollregulering i særlovgivningen.
- Mål:
 - styrke internkontrollen for å sikre etterlevelse av lover og forskrifter
 - mer samordnet og forenklet regelverk

Lovlighetskontroll – kapittel 27

- I hovedsak en videreføring av gjeldende rett
- Endringene:
 - Forskriftsbestemmelser løftet inn i lovtekst
 - *Særlige grunner* for lovlighetskontroll av eget initiativ
 - Begrepet vedtak brukes

Statlig tilsyn med kommunene

- De grunnleggende prinsippene og rammene for statlig tilsyn med kommunene ligger fast
- Ny kommunelov viderefører
 - Forholdet mellom kommunelov og særlov
 - Virkeområdet
 - Tilsyn skal være lovlighetstilsyn

Saksbehandlingsregler

Innsyn og
undersøkelser
§ 30-3

Pålegg om
retting
§ 30-4

Partsrettigheter
§ 30-5

Partsrettigheter § 30-5

- Kommunen får like partsrettigheter som et privat tilsynsobjekt
 - Forvaltningslovens regler om saksbehandling ved enkeltvedtak gjøres gjeldende i hele tilsynsprosessen
 - Forvaltningsloven § 14 gjøres gjeldende (relevant for pålegg om utlevering av dokumentasjon)

Pålegg om retting § 30-4

- Rettefrist i dagens § 60 d annet ledd tas bort
- Forvaltningslovens regler om forhåndsvarsel ivaretar hensynene bak rettefristen
- Det blir tydelig fra hvilket tidspunkt tilsynsmyndigheten har fattet vedtak, og når kommunen eventuelt kan klage

Samordning av tilsyn

Fylkesmannen.no

- Tilsyn med kommuneplikter og aktørplikter
- Planlagt tilsyn
- To bestemmelser i §§ 30-6 og 30-7
 - Fylkesmannens samordningsoppgave og forholdet mellom FM og andre tilsynsmyndigheter
 - Forholdet mellom tilsynsmyndighet og kommune

Samordning av statlige tilsynsmyndigheter § 30-6

- FM skal samordne tilsyn og skal vurdere det samlede omfanget av tilsyn
- Tilsynsplaner skal sendes til FM, og **FM kan fastsette frist**
- Varsel om reaksjoner pålegg/sanksjoner som har vesentlige virkninger for kommunen
- **FM skal formidle til andre tilsynsmyndigheter sin vurdering av situasjonen i enkeltkommuner og i fylkeskommunen**

Samordning mellom statlig tilsynsvirksomhet og kommuner eller fylkeskommuner § 30-7

- Fylkesmannen skal drøfte med kommunene prioritering og gjennomføring av planlagte tilsyn
- Alle statlige tilsynsmyndigheter skal ta hensyn til
 - det samlede statlige tilsynet med den enkelte kommune
 - til relevante forvaltningsrevisjonsrapporter
- Dialog med kommunen før evt vedtak om reaksjoner med vesentlige virkninger for kommunen

HELSETILSYNET

Arena for nasjonal samordning av tilsyn med kommunene

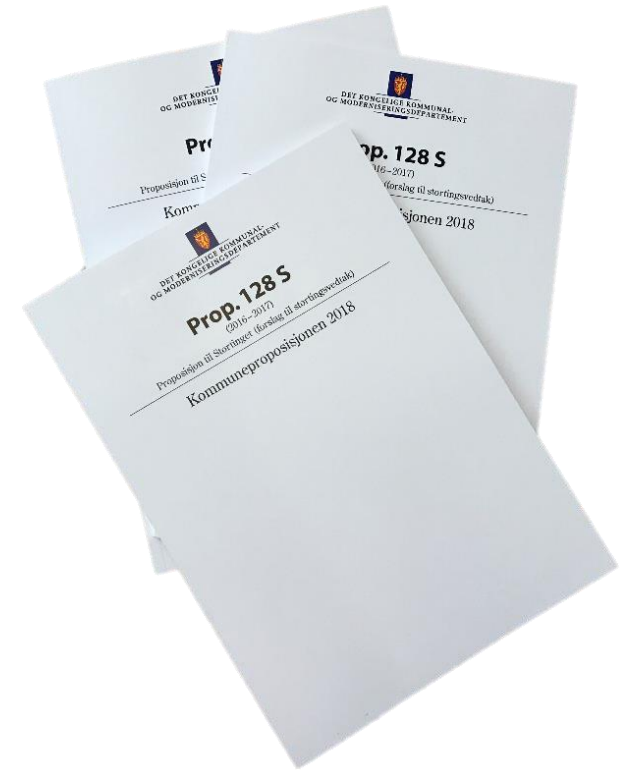
Statlig tilsyn med kommunesektoren

- NOU 2004:17 Statlig tilsyn med kommunesektoren
- Ot.prp. nr. 97 (2005-2006) Statleg tilsyn med kommunesektoren
- Meld.St. 7 (2009-2010) Gjennomgang av særlovshjemler for statlig tilsyn med kommunene
- Meld. St. 12 (2011-2012) Stat og kommune – styring og samspel
- Meld. St. 14 (2014-2015) Kommunereformen

Kommuneproposisjonen 2018

- Mål om et mer koordinert og effektivt statlig tilsyn
 - Tilsyn som grunnlag for læring
 - Utnytte synergier mellom den kommunale egenkontrollen og statlig tilsyn
 - Legge til rette for fylkesmannens samordning av tilsyn med kommunesektoren
 - Nasjonal samordning av tilsyn med kommunesektoren (en sektornøytral arena)

Arena for nasjonal samordning av tilsyn med kommunene

- Mandat fastsatt høsten 2017
- 12 nasjonale tilsynsmyndigheter (kommuneplikter og aktørplikter)
- KS og Fylkesmennenes arbeidsutvalg er observatører
- Møter to ganger i året
- Et årlig seminar sammen med fylkesmennene

Mandat for Arena for nasjonal samordning

- Gjensidig informasjon om aktuelle tilsynstema og planlagte tilsynsaktiviteter overfor kommunene
- Arbeide for en samordning av tilsynssykluser og tilsynstema der dette er hensiktsmessig og mulig
- Gi gjensidig utveksling av erfaringer med tilsyn og tilsynsmetoder
- Legge til rette for samordning av metodikk, begreper ROS-analyser mv.
- Videreutvikle tilsyn på tvers av sektorene
- Ta hensyn til de erfaringer og innspill kommunesektoren har med statlig tilsyn

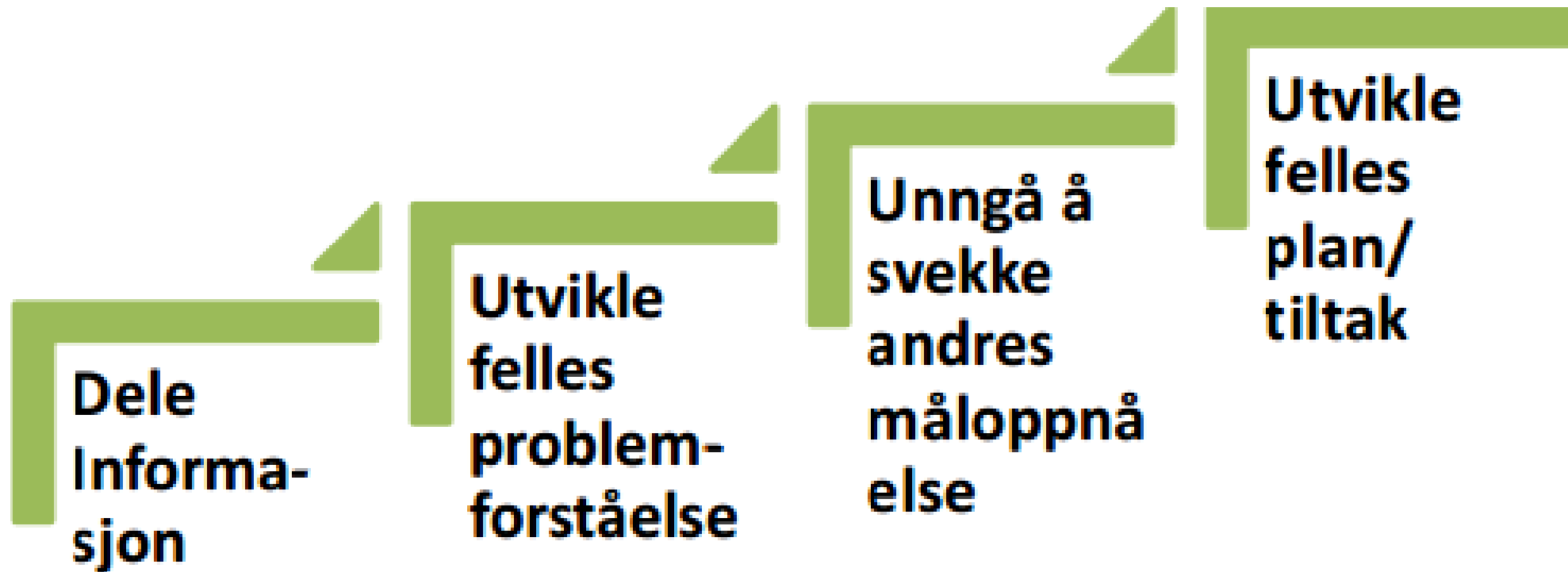

Temaer som drøftes i arenaen

- Gjensidig informasjon om tilsynstema og -omfang
- Arbeidsgruppe om begrepsbruk i tilsyn
- Nasjonal tilsynskalender
- Kunnskapsgrunnlag for å følge med på utviklingen av tilsyn med kommunesektoren
- Gjensidige orienteringer

"Samordningstrappa"

Kommunal- og
moderniseringsdepartementet

Takk for oppmerksomheten!

Foto: Colourbox og KMD

